T001 A HÀM I 53-Kinh Thế Kỷ-Đao-Lợi Thiên

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

639 KINH THẾ KỶ - ĐAO LỢI THIÊN – TRƯỜNG A HÀM I “Thaân ngöôøi ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà cao ba khuyûu tay röôõi; y daøi baûy khuyûu tay, roäng ba khuyûu tay röôõi1. Thaân ngöôøi ôû Cuø-da-ni, Phaát-vu-ñaõi cuõng cao ba khuyûu tay; y daøi baûy khuyûu tay, roäng ba khuyûu tay röôõi. Thaân ngöôøi Uaát-ñan-vieát cao baûy khuyûu tay; y daøi möôøi boán khuyûu tay, roäng baûy khuyûu tay. Thaân A-tu-luaân cao moät do-tuaàn; y daøi hai do-tuaàn, roäng moät do-tuaàn, y daøy saùu laïng. Thaân cuûa Töù thieân vöông cao nöûa do- tuaàn; y daøi moät do-tuaàn, roäng nöûa do-tuaàn, y daøy nöûa laïng. Thaân cuûa Ñao-lôïi thieân cao moät do-tuaàn; y daøi hai do-tuaàn, roäng moät do-tuaàn, y daøy saùu laïng. Thaân cuûa Dieäm-ma thieân cao hai do-tuaàn; y daøi boán do- tuaàn, roäng hai do-tuaàn, y daøy ba laïng. Thaân cuûa Ñaâu-suaát thieân cao boán do-tuaàn; y daøi taùm do-tuaàn, roäng boán do-tuaàn, y daøy moät laïng röôõi. Hoùa töï taïi thieân cao taùm do-tuaàn; y daøi möôøi saùu do-tuaàn, roäng taùm do-tuaàn, y daøy moät laïng. Thaân cuûa Tha hoùa töï taïi thieân cao möôøi saùu do-tuaàn; y daøi ba möôi hai do-tuaàn, roäng möôøi saùu do-tuaàn, y daøy nöûa laïng. Töø chö Thieân trôû leân, moãi nôi tuøy theo thaân hình cuûa hoï maø maëc y phuïc. “Tuoåi thoï cuûa ngöôøi Dieâm-phuø-ñeà laø moät traêm naêm, ít ai vöôït qua khoûi; maø phaàn nhieàu laø döôùi. Tuoåi thoï cuûa ngöôøi Caâu-da-ni laø hai traêm naêm, ít ai vöôït qua khoûi, maø phaàn nhieàu laø döôùi. Tuoåi thoï cuûa ngöôøi Phaát-vu-ñaõi laø ba traêm naêm, ít ai vöôït qua khoûi, maø phaàn nhieàu laø döôùi. Tuoåi thoï cuûa ngöôøi Uaát-ñan-vieát laø moät ngaøn naêm, khoâng coù taêng hay giaûm. Tuoåi thoï cuûa ngaï quyû laø baûy vaïn naêm, ít ai vöôït qua khoûi, maø phaàn nhieàu laø döôùi. Tuoåi thoï cuûa loaøi roàng vaø Kim sí ñieåu laø moät kieáp, hoaëc coù giaûm ñi. Tuoåi thoï cuûa A-tu-luaân laø moät ngaøn naêm cuûa coõi trôøi, ít ai vöôït qua khoûi, maø phaàn nhieàu laø döôùi. Tuoåi thoï cuûa Töù thieân vöông laø naêm traêm naêm cuûa coõi trôøi, ít ai vöôït qua khoûi, maø phaàn nhieàu laø döôùi. Tuoåi thoï cuûa Ñao-lôïi thieân laø moät ngaøn naêm cuûa coõi trôøi, ít ai vöôït qua khoûi, maø phaàn nhieàu laø döôùi. Tuoåi thoï cuûa Dieäm-ma thieân laø hai ngaøn naêm cuûa coõi trôøi, ít ai vöôït qua khoûi, maø phaàn nhieàu laø döôùi. Tuoåi thoï cuûa Ñaâu-suaát thieân laø boán ngaøn naêm cuûa coõi trôøi, ít ai vöôït qua khoûi, maø phaàn nhieàu laø döôùi. Tuoåi thoï cuûa Hoùa töï taïi thieân laø taùm ngaøn naêm cuûa coõi trôøi, ít ai vöôït qua khoûi, maø phaàn nhieàu laø döôùi. Tuoåi thoï cuûa Tha hoùa töï taïi thieân laø saùu ngaøn naêm cuûa coõi trôøi, ít ai vöôït qua khoûi, maø phaàn nhieàu laø döôùi. Tuoåi thoï cuûa Phaïm-ca-di thieân laø moät kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Quang aâm thieân laø hai kieáp, hoaëc

1. Kích thöôùc trung bình khaên quaán cuûa ngöôøi AÁn.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Bieán tònh thieân laø ba kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Quaû thaät thieân laø boán kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Voâ töôûng thieân laø naêm traêm kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Voâ taïo thieân laø moät ngaøn kieáp, hoaëc

coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Voâ nhieät thieân laø hai ngaøn kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Thieän kieán thieân laø ba ngaøn kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Ñaïi Thieän kieán thieân laø boán ngaøn kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Saéc cöùu caùnh thieân laø naêm ngaøn kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Khoâng xöù thieân laø moät vaïn kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Thöùc xöù thieân laø hai vaïn moät ngaøn kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Baát duïng xöù thieân laø boán vaïn hai ngaøn kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Tuoåi thoï cuûa Höõu töôûng voâ töôûng thieân laø taùm vaïn boán ngaøn kieáp, hoaëc coù giaûm bôùt. Trong giôùi haïn aáy, ñöôïc goïi laø chuùng sanh; trong giôùi haïn aáy ñöôïc goïi laø tuoåi thoï; trong giôùi haïn aáy ñöôïc goïi laø theá giôùi; trong giôùi haïn aáy laø söï luaân chuyeån cuûa taäp hôïp uaån, xöù, giôùi, qua laïi trong caùc coõi, sanh, giaø, beänh, cheát.” Phaät baûo Tyø-kheo: “Taát caû chuùng sanh do boán loaïi thöùc aên maø toàn taïi. Moät laø ñoaøn teá hoaït thöïc2. Hai laø xuùc thöïc. Ba laø nieäm thöïc. Boán laø thöùc thöïc. Nhöõng loaïi thöùc aên naøy chuùng sanh aên khoâng gioáng nhau. Nhö ngöôøi coõi Dieâm- phuø-ñeà duøng caùc loaïi côm, buùn mì, caù thòt, goïi laø loaïi ñoaøn thöïc3. Y phuïc, taém giaët, ñöôïc goïi laø teá hoaït thöïc4. Ngöôøi Caâu-da-ni, Phaát-vu-ñaõi cuõng aên caùc loaïi côm, buùn mì, caù thòt ñöôïc goïi laø ñoaøn thöïc; y phuïc, taém giaët laø teá hoaït thöïc. Ngöôøi Uaát-ñan-vieát thì chæ aên luùa gaïo chín töï nhieân, ñaày ñuû vò trôøi laáy laø ñoaøn thöïc; cuõng laáy y phuïc, taém giaët laøm teá hoaït thöïc. Loaøi roàng, Kim sí ñieåu, thì aên caùc con giaûi, con ñaø, con caù, con ba- ba laáy laøm ñoaøn thöïc vaø taém goäi, y phuïc laøm teá hoaït thöïc. A-tu-luaân thì aên ñoaøn thöïc saïch5 laáy laøm ñoaøn thöïc vaø laáy taém giaët, y phuïc laøm teá hoaït thöïc. Töù thieân vöông, Ñao-lôïi thieân, Dieäm-ma thieân, Ñaâu-suaát

2.

Haùn: ñoaøn teá hoaït thöïc ; Paøli: kabaôikaøro aøhaøro oôaøriko vaø sukhumo.

Xem cht.43, kinh soá 9 “Chuùùng Taäp”.

3.

Chæ thöïc phaåm vaä t chaá t: thöùc aên ñöôïc naén thaønh vieân, do tuïc aên boác cuûa ngöôøi

AÁ n.

4.

Tham chieáu, Caâu-xaù luaän 10: ñoaïn thöïc (Skt.: kavañìkaøra aøhaøra; Paøli: kabaôikaøro aøhaøro) coù hai loaïi: thoâ (Skt.: audaørika; Paøli: oôaøriko) vaø teá (Skt.: suøkwuma; Paøli: sukhumo): (…) nhö thöùc aên chö Thieân ñöôïc goïi laø teá, vì khoâng phaûi baøi tieát.

5.

Tònh ñoaøn thöïc .

641 KINH THẾ KỶ - ĐAO LỢI THIÊN – TRƯỜNG A HÀM I thieân, Hoùa töï taïi thieân, Tha hoùa töï taïi thieân aên loaïi ñoaøn thöïc saïch laáy laøm ñoaøn thöïc vaø taém

giaët, y phuïc laøm teá hoaït thöïc. Chö Thieân töø ñaây trôû leân duøng hyû laïc thieàn ñònh laøm thöùc aên. “Nhöõng chuùng sanh naøo duøng xuùc thöïc? Nhöõng chuùng sanh, sinh ra töø tröùng duøng xuùc thöïc. “Nhöõng chuùng sanh naøo duøng nieäm thöïc? Coù chuùng sanh nhôø vaøo nieäm thöïc maø ñöôïc toàn taïi, taêng tröôûng caùc caên, tuoåi thoï khoâng döùt, ñoù laø nieäm thöïc. “Nhöõng chuùng sanh naøo duøng thöùc thöïc? Nhöõng chuùng sanh ôû ñòa nguïc vaø coõi Voâ saéc thieân, nhöõng loaïi chuùng sanh naøy duøng thöùc thöïc. “Ngöôøi coõi Dieâm-phuø-ñeà duøng caùc thöù vaøng baïc, ñoà quyù baùu, luùa gaïo, luïa laø, noâ boäc ñeå möu sinh buoân baùn maø töï nuoâi soáng. Ngöôøi Caâu- da-ni duøng boø, deâ, chaâu baùu ñeå trao ñoåi maø nuoâi soáng. Ngöôøi Phaát-vu- ñaõi duøng thoùc, vaûi, chaâu ngoïc6 ñeå trao ñoåi maø töï nuoâi soáng. Ngöôøi Uaát- ñan-vieát tuy khoâng duøng caùch trao ñoåi nhöng cuõng möu sinh ñeå töï nuoâi soáng. “Ngöôøi coõi Dieâm-phuø-ñeà coù söï mai moái hoân nhaân, con trai laáy vôï, con gaùi laáy choàng. Ngöôøi Caâu-da-ni vaø ngöôøi Phaát-vu-ñaõi, cuõng coù mai moái hoân nhaân, con trai laáy vôï, con gaùi laáy choàng. Ngöôøi Uaát-ñan-vieát, thì khoâng coù vaán ñeà hoân nhaân, khoâng coù söï laáy choàng, laáy vôï cuûa con trai vaø con gaùi. Loaøi roàng vaø Kim sí ñieåu cuøng A-tu-luaân, thì cuõng coù hoân nhaân, coù giaù thuù giöõa con trai vaø con gaùi. Töù thieân vöông, Ñao-lôïi thieân… cho ñeán Tha hoùa töï taïi thieân cuõng coù hoân nhaân vaø coù giaù thuù giöõa ngöôøi nam vaø ngöôøi nöõ. Chö Thieân töø ñaây trôû leân khoâng coøn coù nam vaø nöõ. “Ngöôøi coõi Dieâm-phuø-ñeà, vì giöõa nam vaø nöõ giao hoäi nhau, thaân vaø thaân xuùc chaïm nhau, neân sanh ra aâm döông. Nhöõng ngöôøi Caâu-da-ni, ngöôøi Phaát-vu-ñaõi, ngöôøi Uaát-ñan-vieát cuõng duøng thaân vôùi thaân xuùc chaïm nhau neân cuõng sanh ra aâm döông. Caùc loaøi roàng, Kim sí ñieåu cuõng duøng thaân vôùi thaân xuùc chaïm nhau neân cuõng sanh ra aâm döông. Loaøi A- tu-luaân thì thaân vôùi thaân gaàn guõi nhau phaùt sanh khí maø trôû thaønh aâm döông. Töù thieân vöông, Ñao-lôïi thieân thì cuõng laïi nhö vaäy. Dieäm-ma thieân, thì gaàn guõi nhau maø thaønh aâm döông. Ñaâu-suaát thieân thì caàm tay nhau maø thaønh aâm döông. Hoùa töï taïi thieân thì nhìn kyõ nhau maø thaønh

6. Haùn: chaâu ky , chæ chung cho caùc kim loaïi quyù laøm vaät ngang giaù.

 aâm döông. Tha hoùa töï taïi thieân thì laùy maét nhìn nhau maø thaønh aâm döông. Chö Thieân töø ñaây trôû leân thì khoâng coøn daâm duïc nöõa. “Neáu coù chuùng sanh naøo, vôùi thaân laøm aùc, mieäng noùi lôøi aùc, yù nghó ñieàu aùc, thì sau khi thaân hoaïi maïng chung, thöùc ngöôøi ñôøi dieät maát; thöùc neâ-leâ baét ñaàu sinh ra. Nhaân thöùc neân coù danh saéc. Nhaân danh saéc neân coù saùu nhaäp. Hoaëc coù chuùng sanh vôùi thaân laøm aùc, mieäng noùi lôøi aùc, yù nghó ñieàu aùc, thì sau khi thaân hoaïi maïng chung, bò ñoïa vaøo trong loaøi suùc sanh; sau ñoù thöùc ngöôøi ñôøi bò dieät; thöùc suùc sanh baét ñaàu sinh ra; nhaân thöùc neân coù danh saéc; nhaân danh saéc neân coù saùu nhaäp. Hoaëc coù chuùng sanh vôùi thaân laøm aùc, mieäng noùi lôøi aùc, yù nghó ñieàu aùc, thì sau khi thaân hoaïi maïng chung, seõ ñoïa vaøo trong ngaï quyû; sau ñoù thöùc ngöôøi ñôøi bò dieät, thöùc ngaï quyû baét ñaàu sinh ra; nhaân thöùc neân coù danh

saéc; nhaân danh saéc neân coù saùu nhaäp. Hoaëc coù chuùng sanh vôùi thaân laøm thieän, mieäng noùi nhöõng lôøi thieän, yù nghó ñieàu thieän, thì sau khi thaân hoaïi maïng chung, seõ ñöôïc sinh vaøo trong coõi ngöôøi; sau ñoù thöùc ñôøi tröôùc dieät, thöùc loaøi ngöôøi baét ñaàu sinh ra; nhaân thöùc neân coù danh saéc; nhaân danh saéc neân coù saùu nhaäp. “Hoaëc coù chuùng sanh vôùi thaân laøm thieän, mieäng noùi lôøi thieän, yù nghó ñieàu thieän, thì sau khi thaân hoaïi maïng chung, seõ sinh veà coõi Töù thieân vöông; sau ñoù thöùc ñôøi tröôùc dieät; thöùc loaøi trôøi Töù thieân vöông baét ñaàu sinh ra; nhaân thöùc neân coù danh saéc; nhaân danh saéc neân coù saùu nhaäp. “Luùc baét ñaàu sinh ôû coõi Trôøi, hình daïng cuõng gioáng heät nhö con nít chöøng hai, ba tuoåi cuûa coõi ngöôøi naøy, töï nhieân hoùa hieän, ngoài treân ñaàu goái Trôøi. Vò Trôøi aáy lieàn noùi: ‘Ñaây laø con ta.’ Do quaû baùo cuûa haønh vi, neân töï nhieân maø coù nhaän thöùc; lieàn töï nghó raèng: ‘Ta do ñaõ laøm nhöõng gì, maø nay ta sinh ra nôi naøy?’ Roài töï nhôù laïi: ‘Ñôøi tröôùc ta ôû nhaân gian, thaân laøm vieäc thieän, mieäng noùi lôøi thieän, yù nghó ñieàu thieän. Vì ñaõ laøm nhöõng vieäc naøy neân nay ñöôïc sanh veà coõi Trôøi. Giaû nhö ôû ñaây ta maïng chung, maø sinh vaøo coõi nhaân gian trôû laïi, thì phaûi thanh tònh thaân, khaåu, yù vaø sieâng naêng gaáp ñoâi trong vieäc tu taäp caùc haïnh laønh.’ Sau khi sinh ra chöa laâu, haøi nhi töï bieát ñoùi, thì töï nhieân tröôùc maët haøi nhi naøy coù ñoà ñöïng quyù, trong ñoù ñöïng thöùc aên thanh tònh cuûa coõi Trôøi, töï nhieân coù, ñuû caû traêm muøi vò. Neáu phöôùc baùo nhieàu thì thöùc aên maøu traéng. Neáu phöôùc baùo vöøa thì thöùc aên coù maøu xanh. Coøn neáu phöôùc baùo ít thì thöùc aên coù maøu ñoû. Ñöùa treû naøy duøng tay laáy thöùc aên ñöa vaøo mieäng, thöùc aên töï nhieân tieâu maát, nhö vaùng söõa ñöôïc cheá vaøo trong löûa. Khi ñöùa treû aên

643 KINH THẾ KỶ - ĐAO LỢI THIÊN – TRƯỜNG A HÀM I xong, môùi töï caûm thaáy khaùt, thì töï nhieân coù ñoà ñöïng quyù, ñöïng ñaày nöôùc cam loà. Neáu laø ngöôøi coù nhieàu phöôùc baùo thì nöôùc naøy coù maøu traéng; neáu ngöôøi naøy phöôùc baùo vöøa vöøa thì nöôùc naøy coù maøu xanh; neáu laø ngöôùi coù phöôùc baùo ít thì nöôùc naøy coù maøu ñoû. Ñöùa treû naøy laáy nöôùc uoáng; nöôùc töï ñoäng tieâu maát nhö vaùng söõa ñöôïc cheá vaøo löûa vaäy. “Ñöùa treû naøy sau khi aên uoáng xong, thì thaân theå cao lôùn cuõng nhö caùc chö Thieân khaùc, lieàn vaøo trong hoà nöôùc maø töï mình thöôûng thöùc söï taém goäi röûa raùy. Khi ñaõ töï mình thöôûng thöùc xong thì ra khoûi hoà taém, ñeán döôùi caây höông. Caây höông seõ cong xuoáng; noù duøng tay laáy caùc loaïi höông töï thoa vaøo thaân mình. Sau ñoù laïi ñeán caây y-kieáp-boái. Caây cong xuoáng, noù laáy caùc loaïi y maëc vaøo thaân mình. Tieáp ñeán nôi caây trang nghieâm. Caây cong xuoáng, noù laáy caùc thöù ñoà trang söùc, ñeå töï trang ñieåm thaân. Tieáp ñeán caây Hoa man7, caây nghieâng xuoáng moâït beân, laáy traøng hoa ñoäi leân ñaàu. Tieáp ñeán caây ñoà vaät, caây nghieâng xuoáng moät beân, ñeå laáy caùc thöù ñoà vaät baùu. Tieáp ñeán caây coù traùi, caây nghieâng xuoáng moät beân, haùi traùi töï nhieân, hoaëc aên hay ngaäm, hoaëc loïc nöôùc maø uoáng. Tieáp ñeán caây nhaïc khí, caây nghieâng xuoáng moät beân, laáy nhaïc khí Trôøi, khaûy leân aâm thanh trong treûo vi dieäu hoøa cuøng lôøi

ca. Khi ñöùa treû coõi Trôøi höôùng ñeán caùc khu vöôøn, thì thaáy voâ soá Thieân nöõ ñang khaûy ñaøn ñaùnh troáng ca haùt noùi cöôøi vôùi nhau. Baáy giôø ñöùa treû coõi Trôøi daïo chôi thaáy nhöõng caûnh nhö vaäy, beøn sinh loøng ñaém nhieãm, nhìn Ñoâng maø queân Taây, nhìn Taây maø queân Ñoâng. Luùc maø ñöùa treû naøy môùi sinh, töï bieát maø töï nghó raèng: 'Do haønh vi gì maø nay ta ñöôïc sinh ra nôi naøy? Khi ñang daïo chôi xem caûnh nôi kia, thì laïi queân heát yù nghó naøy. Theá roài, lieàn coù theå nöõ theo haàu. "Hoaëc coù chuùng sanh vôùi thaân laøm thieän, mieäng noùi lôøi thieän, yù nghó ñieàu thieän, thì sau khi thaân hoaïi maïng chung seõ sinh veà coõi Ñao-lôïi thieân; sau ñoù thöùc ñôøi tröôùc dieät; thöùc kia baét ñaàu sinh ra; nhaân thöùc naøy neân coù danh saéc, nhaân danh saéc neân coù saùu nhaäp. Keû môùi baét ñaàu sinh cuûa coõi Trôøi kia, gioáng nhö ñöùa treû hai hay ba tuoåi ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà, töï nhieân bieán hieän ra ôû treân ñaàu goái cuûa Trôøi vaø vò Trôøi aáy noùi: 'Ñaây laø con trai cuûa ta. Ñaây laø con gaùi cuûa ta.' Cuõng laïi nhö ñaõ keå treân. "Hoaëc coù chuùng sanh vôùi thaân, mieäng, yù ñeàu thieän, thì sau khi thaân hoaïi maïng chung seõ sinh veà coõi Dieäm-ma thieân; keû môùi baét ñaàu sinh cuûa coõi trôøi kia, gioáng nhö ñöùa treû ba, boán tuoåi ôû coõi Dieâm-phuø-

7. Man thoï ; xem cht.131, "phaåm Uaát-ñan-vieát".

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH ñeà naøy. "Hoaëc coù chuùng sanh vôùi thaân, mieäng, yù ñeàu thieän, sau khi thaân hoaïi maïng chung seõ sinh veà coõi Ñaâu-suaát thieân; keû môùi sinh ôû coõi Trôøi naøy, gioáng nhö ñöùa treû boán, naêm tuoåi ôû theá gian naøy. "Hoaëc coù chuùng sanh vôùi thaân, mieäng, yù ñeàu thieän, sau khi thaân hoaïi maïng chung seõ sinh veà coõi Hoùa töï taïi thieân; keû môùi sinh ôû coõi trôøi naøy, gioáng nhö ñöùa treû naêm, saùu tuoåi ôû theá gian naøy. "Hoaëc coù chuùng sanh vôùi thaân, mieäng, yù ñeàu thieän, sau khi thaân hoaïi maïng chung seõ sinh veà coõi Tha hoùa töï taïi thieân; keû môùi sinh ôû coõi Trôøi naøy, gioáng nhö ñöùa treû saùu, baûy tuoåi ôû theá gian naøy, cuõng laïi nhö vaäy." Phaät baûo Tyø-kheo: "Moãi nöûa thaùng coù ba ngaøy trai8, ñoù laø: ngaøy moàng taùm, ngaøy möôøi boán vaø ngaøy möôøi laêm. Ñoù laø ba ngaøy trai. Vì sao trong moãi nöûa thaùng laáy ngaøy muøng taùm laøm ngaøy trai? Vì vaøo ngaøy moàng taùm cuûa moãi nöûa thaùng laø ngaøy Töù thieân vöông thöôøng baûo söù giaû raèng: 'Caùc ngöôi neân ñi khaûo saùt theá gian, xem xeùt moïi ngöôøi, coù bieát hieáu thuaän vôùi cha meï, coù kính thuaän vôùi Sa-moân, Baø-la-moân, coù toân kính caùc baäc tröôûng laõo, coù trai giôùi, boá thí, coù cöùu giuùp ngöôøi ngheøo thieáu hay khoâng?' Sau khi söù giaû nghe nhöõng lôøi daïy naøy roài, lieàn ñi khaûo saùt khaép trong thieân haï, ñeå bieát coù ngöôøi hieáu thuaän vôùi cha meï, toân kính Sa-moân, Baø-la-moân, kính troïng caùc baäc tröôûng laõo, trì giôùi giöõ trai, boá thí cho ngöôøi ngheøo thieáu. Sau khi xem xeùt ñaày ñuû roài, thaáy coù nhöõng ngöôøi baát hieáu vôùi cha meï, baát kính sö tröôûng, khoâng tu trai giôùi, khoâng cöùu giuùp ngöôøi ngheøo thieáu, veà thöa vôùi nhaø vua raèng: 'Taâu Thieân vöông, ôû theá gian nhöõng ngöôøi hieáu thuaän vôùi cha meï, kính troïng sö tröôûng, tònh tu trai giôùi, giuùp ñôõ nhöõng ngöôøi ngheøo thieáu thì raát ít! raát ít!' Sau khi Töù thieân vöông nghe xong, saàu lo khoâng vui, ñaùp raèng: 'Than oâi! neáu ngöôøi theá gian, coù nhieàu keû aùc,

baát hieáu vôùi cha meï, khoâng kính troïng sö tröôûng, khoâng tu taäp trai giôùi, khoâng giuùp ñôõ ngöôøi ngheøo thieáu! thì chuùng chö Thieân seõ toån giaûm vaø chuùng A-tu-luaân seõ taêng theâm.' Tröôøng hôïp neáu söù giaû thaáy ôû theá gian maø coù ngöôøi hieáu kính meï cha, kính troïng sö tröôûng, sieâng tu trai giôùi, giuùp ñôõ ngöôøi ngheøo, thì trôû veà baïch vôùi Thieân vöông raèng: 'ÔÛ theá gian coù ngöôøi hieáu

8. Trai , thöôø ng dòch aâm laø boá-taùt (Skt.: upavasatha hay upowañha; Paøli: uposatha).

645 KINH THẾ KỶ - ĐAO LỢI THIÊN – TRƯỜNG A HÀM I thuaän meï cha, kính troïng sö tröôûng, sieâng tu trai giôùi, giuùp ñôõ ngöôøi ngheøo thieáu.' Thì Töù thieân vöông sau khi nghe xong raát laø hoan hyû, xöôùng leân raèng: 'Laønh thay! Ta ñaõ nghe nhöõng lôøi toát laønh, theá gian neáu coù nhöõng ngöôøi coù theå hieáu thuaän meï cha, kính troïng sö tröôûng, sieâng tu trai giôùi, giuùp ñôõ nhöõng ngöôøi ngheøo thieáu, thì chuùng chö Thieân seõ taêng theâm vaø chuùng A-tu-luaân seõ giaûm bôùt.' "Vì sao laáy ngaøy möôøi boán laøm ngaøy trai? Vì ngaøy möôøi boán laø ngaøy maø Töù thieân vöông baûo thaùi töû raèng: 'Ngöôi neân ñi khaûo saùt khaép thieân haï, xem xeùt moïi ngöôøi, ñeå bieát coù ngöôøi hieáu thuaän meï cha, kính troïng sö tröôûng, sieâng tu trai giôùi, giuùp ñôõ ngöôøi ngheøo thieáu hay khoâng?' Sau khi vaâng lôøi daïy cuûa vua xong, thaùi töû lieàn ñi khaûo saùt thieân haï, xem xeùt moïi ngöôøi, coù bieát hieáu thuaän meï cha, toân troïng sö tröôûng, sieâng tu trai giôùi, giuùp ñôõ ngöôøi ngheøo thieáu hay khoâng. Khi ñaõ quaùn saùt taát caû roài, nhaän thaáy theá gian coù ngöôøi khoâng hieáu thuaän meï cha, khoâng kính sö tröôûng, khoâng tu trai giôùi, khoâng giuùp ñôõ ngöôøi ngheøo thieáu, trôû veà thöa vua raèng: 'Taâu Thieân vöông, ôû theá gian ngöôøi hieáu thuaän vôùi cha meï, toân kính sö tröôûng, tu haønh trai giôùi thanh tònh, giuùp ñôõ nhöõng ngöôøi ngheøo thieáu thì raát ít! raát ít!' Töù thieân vöông nghe xong, saàu lo khoâng vui, baûo raèng: 'Than oâi! Neáu theá gian coù nhieàu keû aùc, khoâng hieáu thuaän meï cha, khoâng toân troïng sö tröôûng, khoâng tu taäp trai giôùi, khoâng giuùp ñôõ nhöõng ngöôøi ngheøo thieáu, thì chuùng chö Thieân seõ giaûm bôùt, chuùng A-tu-luaân seõ taêng theâm.' Neáu thaùi töû nhaän thaáy theá gian coù ngöôøi hieáu thuaän meï cha, toân kính sö tröôûng, sieâng tu trai giôùi, giuùp ñôõ nhöõng ngöôøi ngheøo thieáu, thì lieàn trôû veà thöa vua raèng: 'Taâu Thieân vöông, ôû theá gian coù ngöôøi hieáu thuaän vôùi meï cha, kính troïng sö tröôûng, sieâng tu trai giôùi, giuùp ñôõ nhöõng ngöôøi ngheøo thieáu.' Töù thieân vöông nghe xong, loøng raát vui möøng, xöôùng leân raèng: 'Laønh thay! Ta nghe ñöôïc nhöõng lôøi toát laønh, laø ôû theá gian neáu coù nhöõng ngöôøi hieáu thuaän vôùi meï cha, toân troïng sö tröôûng, sieâng tu trai giôùi, giuùp ñôõ nhöõng ngöôøi ngheøo thieáu, thì chuùng chö Thieân seõ taêng theâm, chuùng A-tu-luaân seõ giaûm bôùt.' Cho neân ngaøy möôøi boán laø ngaøy trai.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.